

ЗАТВЕРДЖУЮ
ректор Харківського національного
педагогічного університету імені
Г. С. Сковороди
доктор педагогічних наук, професор
Ю. Д. Бойчук

21 вересня 2021 року

ВИТЯГ

із протоколу № 2 засідання фахового семінару про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації аспірантки кафедри зарубіжної літератури та слов'янських мов Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Воробйової О. О. на тему «Трансформація парадигматичних структур лексики претекстів у пародіях і римейках» поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія, галузь знань 03 Гуманітарні науки від «02» вересня 2021 року

ПРИСУТНІ: Головуючий на засіданні – доктор філологічних наук, професор, К. Ю. Голобородько, доктори філологічних наук, професори: Голобородько К. Ю., Скоробогата О. О., Степанченко І. І.; доктори філологічних наук, доценти: Піддубна Н. В., Халіман О. В.; Радчук О. В., кандидати філологічних наук, професори: Олексенко О. А., Тищенко Т. І., кандидати філологічних наук, доценти: Щербакова Н. В., Осіпова Т. Ф., Халанська Н. М., Артиух О. І., Лебеденко Ю. М., Павлова І. А., Мельников Р. В.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: Обговорення дисертаційного дослідження Воробйової Ольги Олександровни «Трансформація парадигматичних структур лексики претекстів у пародіях і римейках», поданого до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук (доктора філософії) зі спеціальності 035 – Філологія.

Дисертаційну роботу виконано як складову частину комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри зарубіжної літератури та слов'янських мов. Тему дисертації затверджено вченого радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (витяг із протоколу № 9 від 22.12.2017 року), уточнено на засіданні Вченої ради університету (протокол № 6 від 29 червня 2021 р.).

Дисертація пройшла перевірку на антиплагіат: ID перевірки 1008411273, відсоток plagiatu 9.74%

СЛУХАЛИ: наукову доповідь аспірантки кафедри зарубіжної літератури та слов'янських мов Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Воробйової О. О. за матеріалами дисертаційної роботи «Трансформація парадигматичних структур лексики претекстів у пародіях і римейках» поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія, галуззю знань 03 Гуманітарні науки.

ВИСТУПИЛИ:

Поставили запитання: д.ф.н., доц. Осипова Т. Ф., д.ф.н., доц. Радчук О. В., д.ф.н., доц. Халіман О. В.; канд.ф.н., доц. Артюх О. І.

С позитивною оцінкою дисертаційної роботи виступили:

Науковий керівник — доктор філологічних наук, професор Степанченко Іван Іванович.

Рецензенти: доктор філологічних наук, доцент Осіпова Т. Ф., доктор філологічних наук, професор Маленко О. О.

УХВАЛИЛИ: На підставі експертизи дисертаційної роботи, доповіді здобувачки, поставлених запитань присутніх, відповідей здобувачки, обговорення учасниками засідання основних положень дисертації, виступів наукового керівника та рецензентів прийняти такий висновок щодо дисертаційної роботи Воробйової Ольги Олександровни на тему «Трансформація парадигматичних структур лексики претекстів у пародіях і римейках».

1. Актуальність дослідження обумовлена активним розвитком лінгвістичного функціоналізму, у рамках якого розвивається метод парадигматичного аналізу з одного боку, і підвищеннем інтересу до феномену вторинних текстів — з іншого. У теперішній час дослідники активно аналізують спільні та відмінні ознаки первинних і вторинних текстів. Однак робіт, які досліджують ці відмінності з лінгвістичної точки зору, української мало, як і робіт, присвячених механізмам створення вторинних текстів на основі первинних.

Мета дослідження — зіставлення лексичних парадигм пародій і римейків з лексичними парадигмами відповідних претекстів з точки зору виявлення специфіки інтертекстуальних зв'язків вторинних і первинних текстів.

Відповідно до мети дослідження були поставлені такі **завдання**:

- 1) обґрунтувати доцільність використання методу парадигматичного аналізу лексики для зіставлення лексики пародій і римейків з лексикою претекстів;
- 2) провести парадигматичний аналіз лексики пародій і римейків;
- 3) провести парадигматичний аналіз лексики відповідних претекстів;
- 4) розробити типологію трансформацій, яких зазнає лексика претекстів у вторинних текстах;
- 5) зіставити трансформації лексичних парадигм пародій і римейку.

Об'єктом дослідження є тексти пародій і римейків, а також відповідні їм первинні тексти.

Предмет дослідження — характер трансформації лексичних парадигм первинних текстів у пародіях і римейках.

2. Формування наукового завдання, нове вирішення якого отримано в дисертації.

Дисертацію Воробйової Ольги Олександровни присвячено розв'язанню актуального наукового завдання — порівняльного парадигматичного аналізу пародій, римейків і їхніх претекстів з метою виявлення специфічних для них парадигматичних структур.

3. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна.

Наукова новизна полягає в тому, що в дослідженні вперше:

- у якості інструменту аналізу вторинних текстів використано парадигматичний аналіз лексики;
- проведено парадигматичний аналіз лексики пародій, римейків і їхніх претекстів;
- створено класифікацію текстів літературних пародій відповідно до типів трансформації лексичних парадигм первинних текстів;
- створено класифікацію текстів римейків відповідно до принципів трансформації парадигматичного устрою первинних текстів;
- проаналізовано та описано відмінності між типами трансформації лексичних парадигм претекстів у пародіях і римейках.

4. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і

рекомендацій, які захищаються, забезпечується теоретико-методологічним обґрунтуванням їхніх вихідних положень, відповідністю методів меті, завданням, об'єкту і предмету дослідження, доказовістю висновків. Наукові положення й висновки чіткі й науково обґрунтовані.

5. Наукове та практичне значення роботи. Теоретичне значення дослідження полягає у визначенні параметрів лексичних парадигм, що дозволяють розробити методику аналізу трансформацій парадигматичних структур лексики претекстів в пародії і римейку, а також в описі виявлених на підставі цієї методики типів трансформацій.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що зроблені висновки можуть бути покладені в основу розмежування різних типів вторинних текстів. Матеріали дисертації можуть бути використані у вузівських курсах лексикології, аналізу художнього тексту, стилістики, а також при написанні рефератів, курсових і дипломних робіт.

6. Використання результатів роботи. Одержані в процесі дослідження дані та висновки можуть бути використані під час укладання підручників, навчальних посібників, енциклопедичних і довідково-бібліографічних видань, підготовки наукових проектів.

7. Повнота викладення результатів дисертації в публікаціях, особистий внесок у них автора.

Результати дисертаційного дослідження відображені у 9 публікаціях, 6 з яких опубліковано у спеціалізованих наукових виданнях України, 1 — у зарубіжному виданні.

Результати дисертаційної роботи повністю відображені в публікаціях.
Дисертаційна робота виконана самостійно та не містить плагіату.

Наукові праці, у яких опубліковано основні результати дослідження

1. Воробйова О. О. Значение лексической парадигмы оценки претекста для формирования пародии. *Path of Science : International Electronic Scientific Journal.* 2021. Vol. 7. № 7. pp. 6001-6005 URL: <https://pathofscience.org/index.php/ps/article/view/978>
2. Воробйова О. О. Трансформация парадигматических структур оригинала во вторичных текстах пародийного типа (на материале стихотворений Е.А. Евтушенко и пародий на них А.А. Иванова). *Русская филология: Вестник Харьковского национального педагогического университета имени Г. С. Сковороды.* 2018. № 1 (63). С. 44-49.
3. Воробйова О. О. Сравнительный анализ механизмов создания пародии (на материале произведений Козьмы Пруткова и А. Иванова). *Русская филология: Вестник Харьковского национального педагогического*

университета имени Г. С. Сковороды. 2018. № 4 (66). С. 33-36.

4. Воробйова О. О. Интертекстуальные связи пародии: парадигматический анализ лексики. Русская филология. Вестник Харьковского национального педагогического университета имени Г. С. Сковороды. 2018. № 1 (67). С. 20-24.

5. Воробйова О. О. Классификация пародийных текстов по типу оценочной парадигмы. Русская филология. Вестник Харьковского национального педагогического университета имени Г. С. Сковороды. 2019. № 4 (70). С. 58-63.

6. Воробйова О. О. Сопоставительный анализ парадигматической структуры лексики пародий и их претекстов. Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології. Славянск, 2020. Вып. 10. С. 160-170.

7. Воробйова О. О. (2020) Трансформация парадигматического строя лексики претекста в римейках (на материале римейков повести А.П. Чехова «Дама с собачкой»). Мова. Одесса, 2020. Вып. 33. С. 87-91.

8. Воробйова О. О. Различия способов трансформации парадигм претекста в пародии и римейке. Науково-методична спадщина Л.П. Черкасової: продовження традицій : зб. наук. ст. / укл. І. І. Степанченко. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. С. 106-114.

9. Воробйова О. О. Реминисценции в лексических парадигмах римейка на материале повести В. Пьецуха «Наш человек в футляре». Аргументи сучасної філології: «нестача» і «бажання» у тексті. Матеріали Міжнародної наукової конференції (2-3 квітня 2021 року). Харків. ХНПУ імені Г. С. Сковороди. 2021. С. 48-52.

8. Особистий внесок здобувача у працях полягає в тому, що всі матеріали представлено одноосібно.

9. Апробація матеріалів дисертації. Основні положення й результати дисертації обговорено на засіданнях кафедри зарубіжної літератури та слов'янських мов Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Матеріали дослідження апробовано на таких конференціях як: міжнародний науковий конференції «Сучасні лінгвістичні парадигми» (Бахмут, 11 квітня 2019 р.); Фрізманівські читання: науково-методична спадщина, продовження традицій, Харків; міжнародний науковий конференції «Аргументи сучасної філології: «нестача» і «бажання у тексті» (Харків, 2021); XIX міжнародній конференції з актуальних проблем філологічних досліджень (пам'яті доктора філологічних наук, професора А.Т. Гулака) (Харків, 2021).

10. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано науковою мовою, структура дисертації відповідає алгоритму проведеного автором дослідження. Зміст наукової роботи викладено логічно й послідовно, доступно для сприйняття мовою, адекватно використано наукові терміни. Усі положення й результати дисертації розроблені здобувачем самостійно.

Усі публікації одноосібні. Зміст, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам пп. 9, 11, 12, 14 «Порядку присудження наукових ступенів», затверженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р. (зі змінами).

11. Відповідність змісту дисертації. Дисертація Воробйової Ольги Олександрівни на тему «Трансформація парадигматичних структур лексики претекстів у пародіях і римейках» повністю відповідає паспорту спеціальності 035 Філологія.

12. Рекомендація дисертації до захисту. Дисертаційна робота Воробйової Ольги Олександрівни виконана на належному науковому рівні та є цілісним науковим дослідженням, що відповідає встановленим вимогам чинного законодавства України.

Ураховуючи належний рівень досліджень, актуальність, новизну, практичну цінність отриманих результатів та відповідність роботи спеціальності 035 Філологія, засідання фахового семінару Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди рекомендує дисертацію Воробйової Ольги Олександрівни «Трансформація парадигматичних структур лексики претекстів у пародіях і римейках», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія, до захисту.

Результати відкритого голосування: одноголосно.

Головуючий на засіданні фахового семінару:

доктор філологічних наук, професор,
декан українського мовно-літературного факультету
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Голобородько Голобородько К. Ю.

Рецензенти:

доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри українознавства і лінгводидактики
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Маленко Маленко О. О.

доктор філологічних наук,
доцент кафедри української мови
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Осіпова Осіпова Т. Ф.

Секретар засідання:

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри української мови
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

Радчук

Радчук О. В.

